

نقش عبدالقاهر جرجانی در غناسازی ادبیات عرب

سیده زلیخا عظیمی^۱

۱- کارشناسی ارشد رشته نهج البلاغه دانشگاه پیام نور

چکیده

عبدالقاهر جرجانی عالمی اندیشمند و متفکر شهیر ایرانی در قرن پنجم خدمات ارزنده ایی به اعجاز قرآن و ادبیات عرب نمود. عبدالقاهر با تالیف دو کتاب مهم خود اسرار البلاغه و به خصوص دلائل الاعجاز انقلاب زبان شناسی عرب را راقم زد. او با مطالعه آثار اساتید و بزرگان ادبیات عربی توانست زبان شناسی را پایه ریزی نماید و مقولاتی که جمود و ناکار آمد بود و به صورت تقلیدی منتقل می شدند را با نظریات خویش متحول سازد و به ادب عربی و زبان شناسی جان تازه ایی ببخشد. جرجانی قرن ها پیش موضوعات و مباحث بسیاری در زمینه های بلاغی؛ نقد ادبی و معنا شناسی طرح و تحلیل کرده که امروزه نقادان و زبان شناسان معاصر آنها را به عنوان آراء و نظریاتی جدید مطرح می کنند. یکی از مشهورترین نظریات ایشان نظریه نظم است با این محتوا که کلام در هر زبانی دارای نظام مشخصی از انسجام و ترتیب است. که این نظام برای مفید بودن کلام از جمله بندی و ترکیب دستوری تبعث می کند. این پژوهش با استفاده از منابع کتابخانه ای در صدد آن است تا به بررسی نقش عبدالقاهر جرجانی در غناسازی ادبیات عرب پردازد.

واژگان کلیدی: عبدالقاهر جرجانی، ادبیات عرب، علم معانی و بیان، نظریه نظم